

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Auctarium. Sive Additiones Ad Viri Clarissimi Henr. Zoesii
J.V.D. Universum Jus Canonicum**

**Geismar, Justus Moritz von
Coloniæ Agrippinæ, 1691**

Ad tit. XI. de plus petitionib.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62259)

leg. & l. fin. Cod. de usur. rei iud. Quod tamen tempus nequaquam concedendum videtur condemnato aetione depositi, commodati, aut simili, quibus certa species petitur, ne mali iis indulgeatur. Ita D. Schambogen. ad §. 2. Instit. de offic. Jud. Nisi tamen & hic in rei petitæ æstimationem condemnatus esset. Vinn. ad d. §. 2. In actionibus reallibus dicto quadrimestri locus non est, quia cum reus habeat rei restituendæ facultatem & rem possideat, executio differri non debet, nè ipsi subministratur occasio malignandi, adeo ut si frustratorie inducis petat, res, quæ penes eum est, manu militari auferri possit, L. qui restituere 68. ff. de Rei Vind. Eodem modo condemnatus in causa criminali non gaudet ullâ dilatione, quia expedit, ut facinorosi quam citissime ultimo supplicio, vel aliâs poenâ facto condignâ afficiantur in terror maliorum, nisi causa magna sit, uti si mulier prægnans condemnata sit, & similibus.

Quæres: An dilationes prorogari possint? R. quod prima dilatio prorogari non possit iuxta Gail. 1. obs. 91. Quia habito remedio ordinario non est recurrendum ad extraordinarium, adeoque cum possit adhuc peti secunda & tertia dilatio, sequitur priores prorogari non posse, quod prorogatio in hoc passu sit remedium extraordinarium ad quod facile descendendum non est. Docet tamen Gail. 1. obs. 91. numer. 2. Prorogationem quartæ dilationis posse ex legitima causa prorogari cum eadem solennitate quâ data fuit, licet facile prorogari non debeat. Gail. 4. n. 2. Est autem prorogatio di-

lationis labentis, nondum tamen lapsæ extensio. Vallenf. ad §. 2. n. 4. ff. h. e. Ubi addit, quod lapso termino non prorogatio, sed nova dilatio petenda sit.

AD TITUL. X.

De ordine cognitionum.

Ad principium tituli sic incipe: Ordine deinceps res cognoscenda, qui exigit causas præponderantes præcognoscit. Ubi observanda regula, quod per minorem causam majori cognitioni non sit faciendum præjudicium, quia major quæstio causam minorem ad se trahit. L. per minorem 54. ff. de iudic. Unde si plures causæ concurrant, quarum una pendet ex altera, prius illa cognoscenda est, à qua altera dependet. L. 5. §. 8. 9. & 10. ff. de agros. & al. lib. Farinac. de var. crimin. q. 100. n. 137. & seqq.

AD TITULUM XI.

Hic titulus planè deleatur ex Zoefio & ponatur sic.

TIT. XI.

De plus petitionibus.

Actori in libello attendendum est, ne in eo petat quid amplius quàm sibi debeat. Plus autem petitur quatuor modis, Re, modo seu causâ, loco, & tempore. Re plus peti dicitur, cui nimirum debentur tantum quinque, & ille petit octo vel novem. Causâ plus petit, cui quid debetur alternativè, vel in genere, & alter petit speciem simpliciter. §. 33. Instit. de Action. loco plus

plus petere dicitur, qui non facta mentione loci, ubi quid promissum alio loco pure petit. *d. §. 35. Tempore plus petit, si id, quod in diem, vel sub conditione debetur, quis petat pure,*

Ubi observandum tempus esse triplex, *ex natura rei*, uti si quis fructus naturos promittat, vel *lege*, si nimirum à lege concedatur dilatio, uti si dos consistat in re mobili. tunc enim datur anni spatium *L. un. C. de rei uxor. act.* Vel est tempus ex conventionem, si tempus nimirum contractus inferatur. *Ita D. Schambog. ad d. §. 33. Inst. de Action.*

Quæres, quæ sit differentia inter illum, qui plus petit re, & illum qui plus petit causa. Resp. qui plus petit re, petit aliquid quod ipsi plane nullo modo debetur, qui vero plus causâ petit, petit quidem quod, sed non ut debetur. *D. Schambog. d. §. 33. Ubi observa, quod distincta sint cadere causâ, & cadere formulâ, illud enim denotat ipsam rem amitti, hoc vero tantum instantiam perimi, ut per novam instantiam res adhuc peti possit, Vultei. §. 33. Inst. de Act., n. 9. Pœna plus petentis olim erat, ut caderet causâ, & rem amitteret, postea tamen est mitigata, & statutum, ut si quis plus tempore petat, ipsi tempus duplicetur. arg. *L. aut. damnum §. quisquis ff. de pœn.* Qui vero plus petit re, loco vel causâ, condemnatur in omne damnus, quod reo per suam petitionem intulit, etiam certis casu in triplum, uti habetur in *§. tripl. Inst. de Action. D. Schambog. d. §. 33. Inst. de Action.**

Quæres. Hæc exceptio *tu petis plus tempore*, quid operetur? Resp. si opponatur ista exceptio dilatoriè, hoc est

ante litem contestatam, iudicium suspendetur, si autem opponatur peremptoriè, id est, post litem contestatam, iudicium non suspendetur, quia exceptiones dilatoriæ ante litem contestatam proponi debent, eò quòd respiciant iudicium constituendum. *Ita Vallens. ex Panormi. ff. de plus peti. n. 3.*

TITULUS XII.

De causa possessionis & proprietatis,

AD num. 1. circa finem adde: Causa possessionis vocatur, in qua principaliter agitur de possessione vel quasi, sive adipiscenda, sive retinenda, sive recuperanda. *Ita Vallens. ff. h. t. n. 1.*

Ad n. 5. in fin. adde: Causa proprietatis appellatur, ubi agitur principaliter de dominio rei vel iure, sive in re, sive ad rem, sic si agatur actione personali, vel etiam ad usum fructum, vel servitutes ceteras, dicitur esse causa proprietatis. *Ita Marant. p. 4. dist. 7. n. 1 & hoc vocatur iudicium petitorium. Vall. h. t. n. 2.*

Quæres, unde cognosci possit an agatur iudicio possessorio vel petitorio. Resp. ex conclusione libelli id adverti posse, nam si actor principaliter concludat ad possessionem, agit iudicio possessorio, si vero agat ex iure in re, vel ad rem, agit iudicio petitorio.

Ceterum iudicium possessorium est triplex, vel enim est adipiscendæ, vel retinendæ, vel recuperandæ. *§. 3. 4. 5. & 6. Inst. de Interdict.* Adipiscendæ possessionis iudicium est, si quis petat possessionem, quam ante nunquam ha-

C

buit